

Videnproduktion og velfærdsstat

Søren Gytz Olesen
Direktør for Udviklingsdivisionen i VIA

Om viden som begreb....

- Vidensamfund, videnspredning, innovation, kvalitetsudvikling, erhvervsudvikling, best practice, den lærende organisation.....osv.
- Dette oplæg vil ikke tale om viden som noget i sig selv:
 - Viden er ikke blot viden; viden er viden om noget andet end viden selv
 - Viden initierer ikke noget i sig selv; det gør derimod handlinger ledsaget af beslutningskraft: Økonomi, ledelse, organisation og myndighed/magt.

Midler til forskning og innovation på professionshøjskolerne

- Professionshøjskolerne har måttet acceptere bortfald af kvalitetsudviklingsmidler; og finansloven for 2008 har været ødelæggende for hele sektoren: Afskedigelse af personale, nedlukning af udviklingsaktiviteter, forringelse af undervisningen mv.
- I 2009 tilføres 40 mio. kr. for gøre professionsuddannelserne mere attraktive.
- Forliget om globaliseringsmidlerne fra november 2008 giver 4 mia. kr. til forskningen, heraf ca. 1 mia. kr. i 2009: Professionshøjskolesektoren er stort set udelukket fra disse donationer.
...og så skal der i løbet af 2009 "tales om videre proces".
- Situationen i 2010: Usikker

Status for professionshøjskolerne

- Sektoren er udelukket fra at deltage i udforskningen af det uddannelsesområde vi selv er en del af, og som vi selv skal udvikle (Eks. midler til strategisk uddannelsesforskning)
- Bevillinger til nationale videncentre ophører successivt
- Der tabes studerende i hele sektoren
- Lovgivningsmæssigt er der usikkerhed på eks. læreruddannelsesområdet, hvilket skaber manglende legitimitet for hele sektoren.

Behov for udvikling

- Professionshøjskolerne kan ikke under de givne rammer etablere en udviklings- og forskningsplatform som kan bære sektoren selv
- Professionshøjskolerne er officielt udviklingsbaserede, men har ikke et udviklingstaxameter.
- Professionshøjskolerne er i færd med at træde ud af rollen som undervisningsinstitution, og indgå i dialog med praksis. Der opbygges i disse år et formelt samarbejde med forskningsinstitutioner og andre aktører

Fra formidling til udvikling

- Rollen som formidler af andres viden om os selv er ikke bæredygtig.
- Professionshøjskolerne har behov for at kunne transformere sig selv:
 - Indtage nye funktioner og roller, hvilket fordrer politisk vilje
 - en strategi for videnudvikling
 - en økonomi der kan gennemføre transformationen
- Ret til udbud af professionsmasteruddannelser

Udfordringer I

- Velfærdsprofessionerne er samfundets kernemedarbejdere
- Professionsuddannelserne skal ind i en integration med professioner og aftagere:
 - Uddannelsernes faglige indhold skærpes
 - Uddannelsernes videnindhold bør målrettes centrale dele af beskæftigelsesområdetets udfordringer

Udfordringer II

- Nye organisations- og undervisningsformer i professionshøjskolerne skal styrke videnudvikling på tværs af professioner og fag.
- Et eksempel: Et sygehus er et komplekst socialt integreret system af viden, processer og service der udveksles...
 -og som udfordres af etablerede faggrænser
 - Skal man udvikle sygehussektoren er det nødvendigt at udvikle uddannelserne tilsvarende

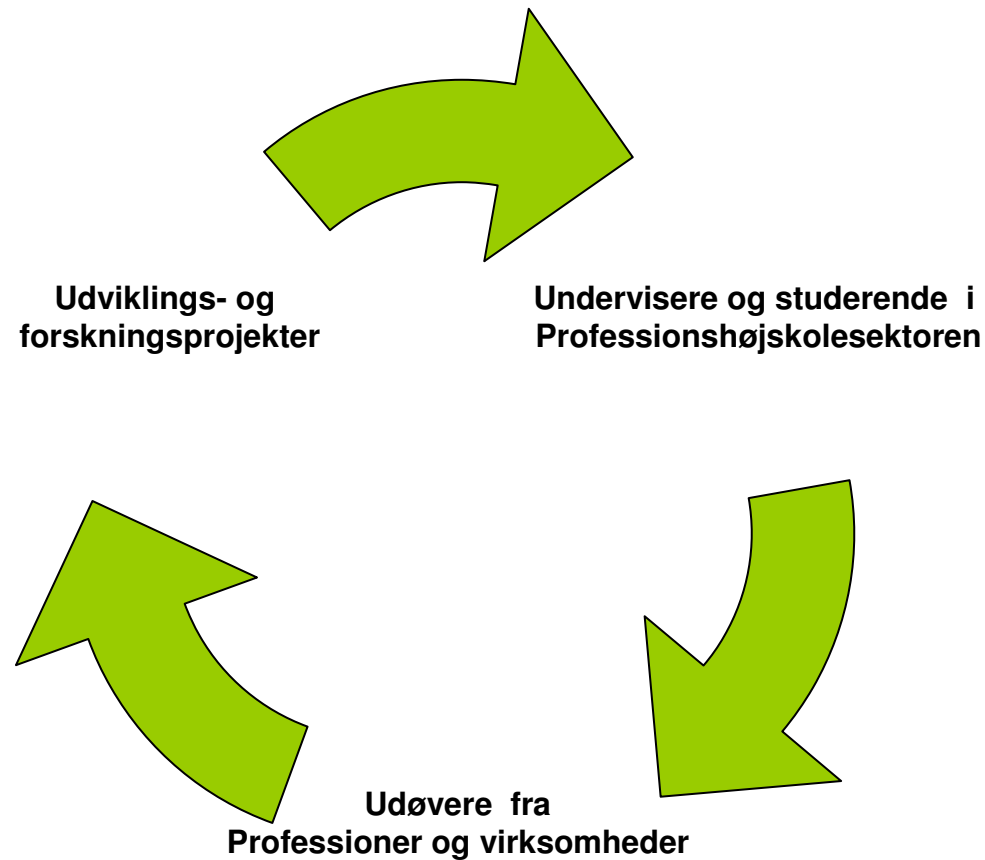
Udfordringer III

- Professionshøjskolerne bør udvikle organisationsformer der tager udgangspunkt i de behov og den virkelighed som vi uddanner til i fremtiden:
 - Udvikle viden i åbne integrerede videnmiljøer der går på tværs af faggrænser og professionsgrænser (Dette vil Skabe større udveksling af viden)
 - indføre mere fleksible tilrettelæggelsesformer af undervisningen. (Der er brug for en mentalitetsændring)

Udfordringer IV

- Udvikle modulariserede uddannelser hvor studerende kan komponere et uddannelsesforløb af givne elementer. (Viden og kvalifikationer bringes i omløb).
- Etablere campi hvor tværprofessionelle studiemiljøer, anvendelse af IT, fleksible tilrettelæggelsesformer, afløser den nuværende struktur. (Skabe grundlag for et brud med kendte undervisnings og organisationsformer).

Kredsløb mellem professionshøjskoler og aftagere

Udgangsreplik:

Professionshøjskolesektoren og aftagerorganisationerne må tage udfordringen op i forhold til de komplekse opgaver der skal løses fremover, dvs. vi må:

- Forvente udbud af professionsmaster
- Forvente et nyt udviklingstaxameter
- Være åben over for et mønsterbrud i
 - egen selvforståelse
 - måden vi opfatter uddannelse på
 - måden vi tilrettelægger uddannelse på
 - den måde vi strukturerer og lokaliserer institutioner på regionalt